



Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 7. heinäkuuta 2023
(OR. en)

11664/23

ENV 832
CLIMA 350
AGRI 385
FORETS 82
RECH 347
ENER 438
IND 378
COMPET 745
CHIMIE 70

SAN 451
ECOFIN 761
CONSOM 274
AGRILEG 128
SEMENCES 30
PHYTOSAN 42
PESTICIDE 37
FOOD 58

SAATE

Lähettäjä: Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine
DEPREZ

Saapunut: 6. heinäkuuta 2023

Vastaanottaja: Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri

Kom:n asiak. nro: COM(2023) 410 final

Asia: KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE,
NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE
JA ALUEIDEN KOMITEALLE EU:n luonnonvarojen joustavan ja
kestävän käytön varmistaminen

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 410 final.

Liite: COM(2023) 410 final



Bryssel 5.7.2023
COM(2023) 410 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

EU:n luonnonvarojen joustavan ja kestävän käytön varmistaminen

1. Johdanto

Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tärkeänä tavoitteena on suojella ihmisten ja ympäristön terveyttä. Ohjelma esiteltiin joulukuussa vuonna 2019, ja samalla se käynnisti syvän ja kokonaisvaltaisen muutoksen EU:n yhteiskunnissa ja talouksissa. Jo sovitut ja toteutetut **55-valmiuspaketin** aloitteet ja **kierotalouden** alalla saavutettu edistys sekä ehdotukset **saasteettomuuden** saavuttamiseksi ovat selkeitä edistysaskeleita kohti Euroopan unionin ilmastotavoitteiden saavuttamista vuosiksi 2030 ja 2050.

Näissä aloitteissa ja niiden tavoitteissa on haettu ratkaisuja, jotka perustuvat sekä luontoon, joka on paras liittolaisemme ilmastomuutoksen torjunnassa, että uusiin teknologioihin ja innovaatioihin. Luonnon ekosysteemien sietokyky on palautettava ja sitä on vahvistettava pikaisesti kaikkialla EU:ssa. Tämä on välttämätöntä, jotta Euroopan unioni voi noudattaa Pariisin sopimukseen ja vuoden 2020 jälkeiseen maailmanlaajuiseen biodiversiteettikehykseen perustuvia kansainvälisiä sitoumuksiaan, kuin myös kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman näkökulmasta. Tällä tavoin voidaan varmistaa siirtyminen kestävään talouteen, saavuttaa ilmastoneutraaliuteen ja sopeutumiseen liittyvät tavoitteet, erityisesti edistämällä hiilen poistumista luonnollisten hiilinielujen avulla, sekä varmistaa EU:n ilmastolain täytäntöönpano. Meidän on parannettava ekosysteemien kykyä auttaa meitä sopeutumaan ilmastomuutokseen, edistettävä vesivarojen säilymistä ja parannettava ekosysteemien tuotantokykyä kestävän elintarvike- ja materiaaliturvian varmistamiseksi.

Kuivuus, maastopalot, veden niukkuus ja tulvariskit lisääntyvät nopeasti ja vaikuttavat jo nyt traagisin seurauksin kolmeen neljäsosaan Euroopan maista¹. Tämän vuoksi edistystä tarvitaan myös toisessa vihreän kehityksen ohjelman pilarissa, **EU:n luonnonvarojen kestävän käytön varmistamisessa**. Samalla vahvistetaan myös Euroopan elintarviketuotannon ja maatalouden häiriönsietokykyä.

EU:n luonnonvarojen kestämaton käyttö on yksi merkittävimmistä ilmasto- ja biodiversiteetikriisien aiheuttajista, ja niiden vuoksi menetämme jo nyt tuhansia ihmishenkiä ja miljardeja euroja pelkästään EU:ssa². Terveet ekosysteemit ovat välttämättömiä, jotta voidaan varmistaa elinkelpoinen ja kestävä tulevaisuus sekä nykyisille että tuleville sukupolville ja vahvistaa EU:n katastrofivalmiutta. Maaperän huonontuminen ja saastuminen sekä ekosysteemien sietokyvyn heikkeneminen vaikeuttavat monien alojen toimintaa, erityisesti maataloudessa, kalastuksessa ja niihin liittyvissä arvoketjuissa. Ympäristön tilan huonontumisesta, pilaantumisesta, kuivuudesta, hellealloista, tulvista ja uusista tuhojista aiheutuvista satojen ja saaliiden menetyksistä syntyy kustannuksia viljelijöille ja kalastajille,

¹Yhteinen tutkimuskeskus – eurooppalainen kuivuuden seurantajärjestelmä.

² Säähän ja ilmastoon liittyvistä vahingoista aiheutui vuosina 1980–2021 arviolta 560 miljardin euron kustannukset (vuoden 2021 hintoina). Säähän ja ilmastoon liittyvät vahingot ovat lisääntyneet tasaisesti viimeisten kymmenen vuoden aikana, mikä on huolestuttavaa. Saksassa ja Belgiassa vuonna 2021 sattuneiden tulvien kaltainen yksittäinen tapahtuma voi aiheuttaa lähes 50 miljardin euron kustannukset.

mikä puolestaan nostaa elintarvikkeiden hintoja ja tätä kautta aiheuttaa kustannuksia myös kansalaisille.

Tällä paketilla EU jatkaa kansainvälisten sitoumuksiensa noudattamista ja niiden mukaisia toimia terveen maaperän saavuttamiseksi Euroopassa. Paketissa esitetään **maaperän seuranta ja sietokykyä** koskeva ehdotus, joka sisältää toimia maaperän terveyden seuraamiseksi ja tarjoaa erilaisia tukitoimenpiteitä maaperän asteittaiseksi tervehtyttämiseksi. Pellolta pöytään -strategian mukaisesti siinä ehdotetaan myös uutta **kasvi- ja metsänviljelyaineiston** sääntelykehystä, jolla vauhditetaan innovointia ja kestäviä käytäntöjä hyödyntämällä **uusissa genomiteknikoissa** tapahtunutta teknologista kehitystä. Tavoitteena on kehittää kestäviä kasveja ja vähentää kemiallisten torjunta-aineiden käytön tarvetta ja niistä aiheutuvia riskejä. Luonnonvarojen tehokkaampaan käyttöön ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen pyritään myös ehkäisemällä ja vähentämällä **elintarvike- ja tekstiilijätettä**, mikä on myös kiertotalouden toimintasunnitelman mukaista.

Paketilla **täydennetään aiempia vihreän kehityksen ohjelmaan liittyviä ehdotuksia**, joista osa on jo hyväksytty, kuten ilmastolaki ja tarkistettu **LULUCF-asetus**, ja osa on yhä yhteispäätösmenettelyssä, kuten **ehdotus asetukseksi luonnon ennallistamisesta**, joka on vihreän kehityksen ohjelman luonnonvarapilariin kuuluva lippulaivaehdotus ja keskeinen väline luonnon monimuotoisuutta koskevien kansainvälisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Paketilla on myös tiivis yhteys **hiilenpoistotodistukseen, kasvinsuojeluaineiden kestäväan käyttöön ja saasteettomuuteen** liittyviin ehdotuksiin. Yhdessä ne antavat **EU:lle mahdollisuuden ohjata ja nopeuttaa siirtymistä kestäväan talouteen ja yhteiskuntaan**.

Kaikkineen nämä toimenpiteet tuovat pitkän aikavälin taloudellisia, sosiaalisia, terveydellisiä ja ympäristöhyötyjä kaikille ihmisille. Koska toimenpiteet **lisäävät luonnonvarojen kestävyyttä**, niistä hyötyvät erityisesti ne, joiden elinkeino liittyy suoraan maahan ja luontoon. Samalla toimenpiteet edistävät vauraita maaseutualueita, **elintarviketurvaa** sekä kestävä ja **menestyvä biotaloutta** ja auttavat torjumaan ilmastonmuutoksen ja luontokadon seurauksia. Koska ehdotuksilla parannetaan maaperän sietokykyä ja terveyttä, ne voivat tarjota **viljelijöille ja maankäyttäjille lisätulomahdollisuuksia**, jotka voivat syntyä esimerkiksi hiiliviljelyyn liitetyistä kannustimista, ekosysteemipalveluista saaduista maksuista tai terveen maaperän ja siitä tuotetun ruoan tuomasta lisäarvosta.

2. Luonnonvarojen hyödyntäminen ja maaperän terveyden parantaminen

EU:n maaperän tila on tällä hetkellä huolestuttavan heikko: 60–70 prosenttia EU:n maaperästä on huonolaatuista³. Lisäksi joka vuosi miljardi tonnia maata pyyhkiytyy pois eroosion vuoksi, mikä tarkoittaa, että jäljellä oleva hedelmällinen pintakerros ohenee jatkuvasti. Myös maan ottaminen infrastruktuurin käyttöön ja maaperän sulkeminen johtavat siihen, että hedelmällisimmät maat häviävät peruuttamattomasti. Maaperän huonontumisen

³ Drivers of Food Security, Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, SWD (2023) 4.

kokonaiskustannukset nousevat arviolta yli 50 miljardiin euroon vuodessa. Ilman asianmukaisia toimia kustannukset tulevat kasvamaan entisestään.

Lisäksi kuivuus, tulvat, tuhoojien esiintymät, maastopalot ja muut ilmastonmuutoksen aiheuttamat äärimmäiset sääilmiöt (myös myrskyt) ovat heikentäneet maaperän terveyttä ja sietokykyä entisestään, ja niiden esiintymistiheys on lisääntynyt viime vuosina. Kuivuuden vaikutukset voimistuvat EU:ssa, mikä viittaa ekosysteemin tilan heikkenemiseen. Vuodesta 2000 lähtien kuivuuden vaikutukset ovat ylittäneet pitkän aikavälin keskiarvon kahdeksana vuotena, josta viisi vuotta oli kuluneen vuosikymmenen aikana⁴. Kymmenesosa Euroopan kaupunkiväestöstä asuu tällä hetkellä tulvavaarassa olevilla alueilla⁵.

Kaksi viimeistä maastopalkautta (2021 ja 2022) kertovat huolestuttavasta suuntauksesta, jossa maastopaloja esiintyy oletettua enemmän ja palaneet maa-alat ovat aiempaa suurempia. Lisäksi maastopalkaudet myös alkavat edellisiä vuosia aikaisemmin ja päättyvät myöhemmin vuoden aikana. Viime vuosina yhä useammat jäsenvaltiot ovat pyytäneet Euroopan unionin pelastuspalvelumekanismien kautta muilta jäsenvaltioilta apua tulipalojen sammuttamisessa, koska ne ovat havainneet omat torjuntaresurssinsa riittämättömiksi.

Tulipalojen, tulvien, maaperän eroosion ja kuivuuden torjuntaa koskevien valmiuksien vahvistaminen ei kuitenkaan riitä. Myös maaperän terveyden parantaminen on olennainen osa suuronnettomuuksien ennaltaehkäisyä ja hallintaa.

Jotta kuivuutta ja veden niukkuutta voidaan hallita, tarvitaan innovatiivista lähestymistapaa, joissa perinteisempi veteen ja kuivuuteen liittyvä riskienhallinta on yhdistetty toimenpiteisiin, joiden tavoitteena on laajempi ekosysteemien selviytymiskyky. Terveen maaperän massasta jopa 25 prosenttia on vettä, mikä edistää katastrofiriskien ehkäisyä. Samalla se toimii pohjavesimuodostumien kestävässä säiliönä. Kestävän maaperän, kosteikkojen ja metsien luonnollinen kapasiteetti varastoida vettä on suurempi kuin mitä voitaisiin saavuttaa kalliilla uusilla keinotekoisilla altailla⁶. Vedenpidätyksen parantaminen voi lieventää tulvia ja kuivuutta ja parantaa ympäristön kestävyyttä maanvyörymiä ja maaperän eroosiota vastaan. Luontoon perustuvissa ratkaisuissa, esimerkiksi kun ehkäistään tulvia, on korkea hyötökustannussuhde⁷. Terve maaperä, joka pystyy sitomaan runsaasti vettä, edistää myös maastopaloja ehkäisevän ja kestäväen kasvipeitteen kehittymistä.

Sen lisäksi, että terve maaperä auttaa varautumaan ilmastonmuutoksen kasvaviin vaikutuksiin, se on myös edellytys ihmisten ja monien ekosysteemien terveydelle. Se muodostaa perustan maatalouselintarvikkeiden tuotannolle ja kestäväälle biotaloudelle. Koska 95 prosenttia elintarvikkeistamme tuotetaan suoraan tai välillisesti maaperässä, maaperän huonontuminen vaikuttaa suoraan elintarviketurvaan. Maaperä on myös oleellisen tärkeä lähde vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä tarvittaville raaka-aineille. Luonnonvarat ja terveiden

⁴ <https://www.eea.europa.eu/ims/drought-impact-on-ecosystems-in-europe>

⁶ "What the future has in Store: A new Paradigm for Water Storage", Maailmanpankki, 2023.

⁷ "Economics for Prevention and Preparedness: Investment in Disaster Risk management in Europe makes Economic Sense", Maailmanpankin raportti, 2021, Tiivistelmäraportti, s. 14.

ekosysteemien tarjoamat palvelut, kuten elintarviketuotanto, vaikuttavat ratkaisevalla tavalla talouden ja yhteiskunnan elinkelpoisuuteen. Koska huonontuneen ja pilaantuneen maaperän kyky varastoida hiiltä ja saattaa ravinteita kasvien käyttöön on huomattavasti heikentynyt, Euroopan maaperän huonontumisen jatkuminen tekisi myös EU:n ilmastotavoitteiden ja jäsenvaltioiden LULUCF-asetuksen mukaisten oikeudellisten velvoitteiden saavuttamisesta haastavampaa. Samalla huonontunut maaperä vähentää hiiliviljelyyn liittyvän liiketoiminnan mahdollisuuksia. Terve maaperä puolestaan turvaa viljelijöille elintarviketuotannosta, hiiliviljelystä ja tilan omaisuudesta saatavat tulot.

Siksi on tärkeää, että jäsenvaltioiden viranomaiset, viljelijät ja muut maanomistajat kehittävät soveltuvimmat maaperän hoito- ja uudistamistoimenpiteet ja ottavat ne käyttöön siellä, missä niitä tarvitaan. Tätä varten **maaperää koskevassa ehdotuksessa** esitetään **vankan ja johdonmukaisen maaperän seurantakehyksen käyttöönottoa kaikille maa-alueille** kaikkialla EU:ssa. Tavoitteena on EU:n maaperän terveyden jatkuva parantaminen, jotta terve maaperä saavutetaan vuoteen 2050 mennessä. Ehdotus perustuu käytäntöihin, joita tuetaan jo nyt yhteisestä maatalouspolitiikasta, eikä siinä esitetä viljelijöille uusia velvoitteita. Seurantakehyksellä kootaan yhteen useita maaperätietojen lähteitä. Kehyksessä maankäytön ja maapeitteen tilastollisesta pinta-alatutkimuksesta⁸ (LUCAS) saadut maaperänäytteiden tiedot yhdistetään Copernicuksesta saataviin satelliittitietoihin, Euroopan maaperäsopimusta koskevan mission⁹ puitteissa tuotettuihin tietoihin sekä kansallisista ja yksityisistä lähteistä saatuihin tietoihin.

Kehyksellä helpotetaan jäsenvaltioiden toimia, joilla ne seuraavat LULUCF-asetuksen ja kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien, yhteisen maatalouspolitiikan sekä ehdotetun luonnon ennallistamista koskevan lain puitteissa tehtyjen sitoumusten toimeenpanoa. Se tukee säännöllistä saasteettomuuden seurantaa ja ennustamista¹⁰ sekä luonnon monimuotoisuuden seurantaa silloin, kun sisällytetyt maaperätiedot eivät vielä ole samalla tasolla ilmaa ja vettä koskevien tietojen kanssa. Kaikkialta EU:sta saadut tarkat diagnoosit myös auttavat jäsenvaltioiden viranomaisia, viljelijöitä ja muita maanomistajia kehittämään ja toteuttamaan sopivimpia maaperän hoito- ja uudistamistoimenpiteitä.

Maaperätietoja hyödynnetään myös viljelykäytäntöjä koskevien innovatiivisten, teknologisten ja organisatoristen ratkaisujen käyttöönotossa esimerkiksi viljelyn monipuolistamisessa, täsmäviljelyssä, kasvien kehittämisessä ja digitoiduissa maanhoitovälineissä. Tietoja voidaan myös käyttää kartoitusjärjestelmien ja kenttäpohjaisten mittausjärjestelmien tekoälyratkaisuja varten. Tämä auttaa viljelijöitä valitsemaan sopivimmat käsittelymenetelmät, ylläpitämään ja lisäämään maaperän hedelmällisyyttä ja satoja sekä minimoimaan veden ja ravinteiden kulutuksen. Maaperätietojen avulla myös kuivuuden, vedenpidätyksen ja eroosion suuntauksia voidaan analysoida tarkemmin, mikä tehostaa katastrofien ehkäisyä ja hallintaa.

⁸ [Overview - Land cover/use statistics - Eurostat \(europa.eu\)](#).

⁹ [Soil health and food \(europa.eu\)](#).

¹⁰ [Zero pollution targets \(europa.eu\)](#).

Ehdotuksessa vahvistetaan myös **kestävän hoidon periaatteet, joita sovelletaan hoidettuun maaperään** Euroopassa, myös maatalousmaahan. Se auttaa jäsenvaltioita kehittämään ja määrittelemään uudistamiskäytäntöjä viljelijöitä ja muita maankäyttäjiä osallistavalla tavalla.

Maaperätietojen saatavuus on myös ratkaisevan tärkeää metsänhoitajille, jotta ne voivat säilyttää metsien ekologisen ja sosioekonomisen arvon ja parantaa sitä. EU:n pinta-alasta lähes puolet on metsää ja muuntyyppistä metsämaata, ja näillä alueilla on keskeinen rooli vahvan metsäbiotalouden tukemisessa, ilmastonmuutoksen hillitsemisessä ja siihen sopeutumisessa sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä ja ennallistamisessa. Metsämaa on tärkein EU:n hiilinieluun vaikuttava tekijä. Metsien ja niiden monien toimintojen merkitys kasvaa tulevaisuudessa, myös biotalouden raaka-aineentuotannon osalta. Metsiin perustuvat laajat arvoketjut työllistävät tällä hetkellä 4,5 miljoonaa henkilöä EU:ssa. Viime vuosina ilmastonmuutos on kuitenkin aiheuttanut merkittäviä puustotuhoja ja tilapäisiä metsäkatoja monissa EU:n jäsenvaltioissa. Metsäpalojen taloudelliset vaikutukset ovat nousseet noin 1,5 miljardiin vuodessa. Lämpötilan nousuun liittyvien puulajikoostumuksen muutosten puolestaan ennustetaan vähentävän metsämaan arvoa useilla sadoilla miljardeilla euroilla vuosisadan loppuun mennessä.

Tarvitaan korkealaatuista ja erityisesti maaperää koskevaa tietoa, jotta laajamittaisella ja menestyksellisellä tavalla voidaan ottaa käyttöön ja kehittää uusia kestäviä liiketoimintamalleja. Näihin kuuluvat esimerkiksi hiilenpoistotodistukseen perustuva hiiliviljely ja ekosysteemipalveluista suoritettavat maksut. Terveen maaperän vapaaehtoisin sertifiointin odotetaan lisäävän hiilenpoistotodistuksen arvoa ja vahvistavan kestäväälle maaperän hoidolle ja siihen perustuville elintarvikkeille annettua tunnustusta yhteiskunnassa ja markkinoilla.

Hedelmällisestä maaperästä saatavat hyödyt ja niiden saavuttamiseksi toteutettavien toimenpiteiden tunnustaminen auttavat myös lisäämään yksityistä rahoitusta. Elintarviketeollisuudessa ja muussa yritystoiminnassa on jo ryhdytty ottamaan käyttöön ohjelmia, joiden tavoitteena on edistää ekosysteemipalveluista suoritettavia maksuja ja tukea maaperän terveyteen liittyviä kestäviä käytäntöjä. Maa- ja metsätalouden tuotantojärjestelmien monipuolistaminen ja kaupan pidettävien tuotteiden suurempi valikoima luovat myös mahdollisuuksia uusille työpaikoille EU:ssa. Hiiliviljelyaloitteiden rahoitusvaihtoehtoja on monia. Aloitteita voidaan rahoittaa yhteisen maatalouspolitiikan rahastoista tai muista EU:n rahoitusvälineistä, kuten Life-ohjelmasta ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta, tai julkisen rahoituksen, kuten valtiontuen, avulla, hiilimarkkinoihin liittyvien yksityisten aloitteiden kautta tai näiden rahoitusvaihtoehtojen yhdistelmillä.

Tekstikehys 1. Paremmasta tiedosta ja tietämyksestä saatavat hyödyt

- Maaperää koskevalla ehdotuksen ansiosta viljelijät ja metsänhoitajat saavat riippumatonta ja puolueetonta tietoa siitä, miten heidän maaperäänsä voidaan tervehdyttää.
- Kaikille maankäyttäjille tarjotaan mahdollisuus hankkia (vapaaehtoinen) maaperän terveystodistus. Tämä vaikuttaa maan arvoon. Kun on pystytty osoittamaan, että terve

maaperä kestää ilmastonmuutoksen ja sään vaihtelun vaikutukset, voidaan olettaa, että tällaisen maan arvo on suurempi. Tällainen tieto on oleellista maamarkkinoilla sekä nuorille ja uusille viljelijöille. Terve maaperä tuottaa terveellistä ruokaa, varastoi enemmän hiiltä, säätelee vesi- ja ravinnevirtoja ja tukee luonnon monimuotoisuutta. Tämä voidaan ottaa huomioon myös markkinoilla, kuten kestävyysmerkinnöissä tai hiilenpoistotodistukseen liittyvissä hiilihyvityksissä.

- Maaperätiedot auttavat viljelijöitä ottamaan huomioon erilaiset maaperäolosuhteet ja valitsemaan sopivimman hoitomenetelmän, mikä puolestaan auttaa lisäämään maan hedelmällisyyttä ja satoja sekä minimoimaan veden, kasvinsuojeluaineiden ja lannoitteiden kulutusta.
- Maanomistajat tarvitsevat enenevässä määrin pilaantumista koskevaa maaperätietoa, joka vaikuttaa maan arvoon erityisesti silloin, kun maa on kunnostettava (esimerkiksi suljettujen teollisuuslaitosten jäljiltä), ennen kuin sitä voidaan käyttää uusiin tarkoituksiin (esimerkiksi asumiseen).
- Tietojen saatavuus helpottaa myös teknologista kehitystä ja innovointia maatalouden eri aloilla. Tietoja voidaan hyödyntää esimerkiksi täsmäviljelyssä, viljelyn menetelmissä ja monipuolistamisessa, digitoiduissa maaperänhoidon välineissä tai kartoitusjärjestelmien ja kenttäpohjaisten mittausjärjestelmien tekoälyratkaisuisissa.
- Lisäksi jäsenvaltiot ja EU voisivat käyttää maaperätietoja kuivuuden ja tulvien suuntausten analysoinnin tehostamiseen ja tällä tavoin parantaa katastrofien hallintaa ja kykyä selviytyä niistä.
- Euroopan maaperäsopimusta koskevan mission puitteissa testataan ja laajennetaan maa-alueiden ja maaperän kestävä hoitoa koskevia ratkaisuja maataloudessa, metsätaloudessa ja muilla maankäytön aloilla. Toimien tavoitteena on tervehdyttää maaperää ja edistää yhdenmukaistettua maaperän seurantaa ja maaperäraportointia Euroopassa. Elintarvikkeet ovat myös yksi keskeisistä järjestelmistä, joita käsitellään ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevassa EU:n missiossa. Mission tavoitteena on saada vähintään 150 aluetta tai paikallista yksikköä ilmastokestäväksi vuoteen 2030 mennessä.
- Eurooppalainen biodiversiteettikumppanuus, veden saatavuutta koskeva eurooppalainen kumppanuus, kestäviä ruokajärjestelmiä koskeva kumppanuus ja agroekologiaa koskeva kumppanuus ovat yhteistutkimus- ja -innovointialoitteita, joiden tarkoituksena on tarjota käytännön ratkaisuja elintarvikkeiden, veden ja luonnon monimuotoisuuden kestävyttä edistäville sidosryhmille.

3. Häiriönsietokykyisten ja kestävien elintarvikejärjestelmien tukeminen

Ilmastonmuutoksesta ja luonnon monimuotoisuuden vähenemisestä aiheutuva kaksinkertainen kriisi on nostanut toimien keskiöön pitkän aikavälin selviytymiskyvyn ja tarpeen siirtyä kestäviin maatalous- ja elintarvikejärjestelmiin. Tutkimukset osoittavat selvästi, että ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen ovat suurimpia elintarviketurvaa uhkaavia tekijöitä maailmanlaajuisesti. Kestävän elintarviketurvan varmistamiseksi kaikki saatavilla olevat ratkaisut on otettava käyttöön.

Kuten luonnon ennallistamista koskevassa lakiehdotuksessa tuodaan esiin, maatalouden ekosysteemi- ja luonnon monimuotoisuuden ennallistaminen ja lisääminen on toteutettava kiireellisesti, jotta voidaan varmistaa siirtyminen kestäviin elintarvikejärjestelmiin ja niiden

pitkän aikavälin häiriönsietokyky. Yli 75 prosenttia maailmanlaajuisista ravintokasveista ja lähes 5 miljardin euron arvoa vastaava osa EU:n maatalouden tuotoksesta on riippuvainen eläinpölytyksestä. Tutkimukset osoittavat, että viimeisten 30 vuoden aikana olemme jo menettäneet yli kolme neljäsosaa lentävistä hyönteisistä. Tällä hetkellä joka kolmannen mehiläis- ja perhoslajin yksilömäärä vähenee EU:ssa. Monimuotoiset ja kestävästi hoidetut maatalouden ekosysteemit sietävät ilmastonmuutosta paremmin. Maatalousekosysteemien sietokyvyn vahvistamiseksi tarvitsemme kestäväen elintarviketuotantojärjestelmän. Tätä varten on luotava terveitä ekosysteemejä, jotka tukevat maaperän hedelmällisyyttä, ravinnekiertoa, ilmaston ja vesistön säännöstelyä, pölytystä ja tuhoojien luonnollista torjuntaa.

Terveellä pohjalla oleva luonnon monimuotoisuus ja toimivat ekosysteemit parantavat elintarvikejärjestelmien, elinkeinojen ja koko yhteiskunnan kykyä sietää häiriöitä ja stressiä. Luonnon monimuotoisuutta ylläpitävät ekosysteemit ja elinympäristöt lisäävät kasvintuotannon yleistä vakautta. Kestävämpi maataloustuotanto, jossa riippuvuus lannoitteista ja kemikaaleista ja kasvinsuojeluaineista on vähäisempää, on vähemmän riippuvainen ulkoisista tuotantopanoksista ja yleisesti ottaen sietokykyisempi, myös ilmastonmuutoksen väistämättömien vaikutusten osalta. Tämä koskee myös metsätaloutta, kalastusta ja muita luonnosta riippuvaisia aloja. Ennallistetut monimuotoisemmat ekosysteemit selviytyvät paremmin ulkoisista uhkista sekä ilmastonmuutoksen ja luonnonkatastrofien vaikutuksista.

Agroekologian ja luonnonmukaisen maatalouden kaltaisten kestävien käytäntöjen käyttöönottoa tuetaan YMP:stä ekojärjestelmien, maatalouden ympäristö- ja ilmastotoimenpiteiden ja vihreiden investointitukien kautta (97,6 miljardia euroa vuosina 2023–2027). Lisäksi YMP:ssä vahvistetaan maatilojen neuvontapalveluihin liittyvät velvoitteet ja niitä varten saatavat tuet. Neuvonta on välttämätöntä, kun tehdään merkittäviä muutoksia viljelyjärjestelmiin tai otetaan käyttöön innovatiivisia tai monitahoisia käytäntöjä. Samaan aikaan elintarvikeketjussa ja sen ulkopuolella toimivat yritykset tarjoavat yhä laajemman valikoiman yksityisiä rahoitusmahdollisuuksia uudistavaa maataloutta varten.

Kestävyuden parantaminen on välttämätöntä, ja sitä varten viljelijöillä on oltava mahdollisuus ottaa käyttöön uusinta tekniikkaa hyödyntäviä innovaatioita. Uudet teknologiat voivat auttaa parantamaan sekä maatalousmaan että metsämaan sietokykyä ja tarjota keinoja, joilla satoja voidaan suojella ilmastonmuutoksen, luonnon monimuotoisuuden vähenemisen ja ympäristön pilaantumisen vaikutuksilta. Kasvinjalostajat ja viljelijät EU:ssa ja maailmanlaajuisesti tarvitsevatkin huomattavasti enemmän vahvemmin mukautettuja lajikkeita, joissa on hyödynnetty parhaalla mahdollisella tavalla kaikentyyppisiä jalostusmenetelmiä, myös uusia genomitekniikoita.

Uudet genomitekniikat (NGT) ovat kehittyneet nopeasti kahden viime vuosikymmenen aikana. Näillä innovatiivisilla tekniikoilla voidaan parantaa viljelykasveja. Niiden avulla voidaan parantaa esimerkiksi kasvin kykyä sietää tai vastustaa kasvitauteja ja tuhoajia tai kasvin kykyä sietää tai vastustaa ilmastonmuutoksen vaikutuksia, kuten äärimmäisiä lämpötiloja tai kuivuutta. Niiden avulla voidaan myös tehostaa kasvin kykyä hyödyntää ravinteita ja vettä sekä kehittää kasveja, joiden satomäärät ovat tavanomaista

suurempia. Useimmissa tapauksissa näiden uusien tekniikoiden käyttäminen kasvinjalostuksessa tarkoittaa sitä, että kasveja voidaan kehittää nopeammin (uusien genomitekniikoiden avulla kehitetyn kasvin pääsy markkinoille voi kestää muutaman vuoden, kun taas tavanomaisella jalostuksella siihen voi kulua samalta kasvilta 10–15 vuotta) ja halvemmin, ja erityisesti sitä, että muutokset voidaan tehdä kohdennetummin ja täsmällisemmin kuin perinteisellä jalostuksella tai vakiintuneilla genomitekniikoilla. Nykyaikaisten sääntöjen avulla voidaan vahvistaa EU:n maatalouden kilpailukykyä, edistää EU:n tutkimuspotentiaalin käyttöönottoa ja lisätä kuluttajille tarjottavien elintarvikkeiden valikoimaa. Uusiin genomitekniikoihin perustuvilla kasveilla voidaan paitsi parantaa maailmanlaajuisia elintarviketurvaa myös edistää kasvinsuojeluaineiden käytön ja niihin liittyvien riskien vähentämistä, mikä on kasvinsuojeluaineiden kestävästä käytöstä koskevan asetusehdotuksen¹¹ tavoitteen mukaista.

Uusia genomitekniikoita koskevassa ehdotuksessa yhdistetään sekä ihmisten ja eläinten terveyden että ympäristön suojelun korkea taso ja häiriönsietokykyisten ja kestävien elintarvikejärjestelmien edistäminen innovatiivisten kasvit tuotteiden avulla. Komission ehdotuksessa säädetään uusiin genomitekniikoihin perustuvien kasvien ja tuotteiden kaupan pitämistä koskevista vaatimuksista. Jotta voidaan välttää tarpeetonta taakkaa, vaatimuksissa otetaan huomioon, että joissakin tapauksissa uusien genomitekniikoiden soveltamisen tuloksena saadaan kasveja ja tuotteita, jotka ovat verrattavissa tavanomaisella jalostuksella kehitettyihin kasveihin ja niihin perustuviin tuotteisiin, ja joissakin tapauksissa on kyse monimutkaisemmista muutoksista. Siinä esitetään myös selkeät säännöt, joilla varmistetaan uusien genomitekniikoiden avulla tuotettujen kasvien ja tuotteiden avoimuus, siementen merkitseminen mukaan luettuna. Tällä tavoin viljelijöille tarjotaan mahdollisuus tehdä selkeitä tietoon perustuvia valintoja. Samalla ehdotus täydentää muita viljelymenetelmiä, jotka ovat kestäviä mutta joissa ei käytetä uusia genomitekniikoita, kuten luonnonmukaista viljelyä.

Ehdotettu mahdollistava kehys tukee eurooppalaisen tutkimuksen kilpailukykyä sekä monimuotoisia kasvinjalostus- ja maatalousaloja. Euroopan siemenala on suurin viejä maailman siemenmarkkinoilla¹² (vientä kattaa maailmanmarkkinoista 20 prosentin osuuden, jonka arvioitu arvo on 7–10 miljardia euroa, ja sillä toimii noin 7 000 pk-yritystä, joiden pitkän aikavälin innovointikapasiteetti, kilpailukyky ja tuotanto EU:ssa ovat ratkaisevan tärkeitä EU:n elintarviketurvan kannalta). Kyky käyttää innovatiivisia teknologioita on välttämätöntä, jotta EU säilyy kilpailukykyisenä ja voi jatkaa maailmanlaajuisen elintarviketurvan edistäjänä. Innovaatiot tuovat EU:lle johtavan aseman tekniikan kehittäjänä ja uusien teknologioiden luomien maailmanlaajuisen taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöhyötyjen tuottajana. Ehdotuksella otetaan käyttöön nopea prosessi yrityksille, joiden on joko osoitettava, että uusiin genomitekniikoihin perustuvat kasvit vastaavat perinteisesti

¹¹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kasvinsuojeluaineiden kestävästä käytöstä ja asetuksen (EU) 2021/2115 muuttamisesta (COM (2022)305 final, 2022/0196 (COD)).

¹² Ragonnaud G., 2013, The EU seed and Plant Reproductive Material Market in Perspective: A Focus on Companies and Market Shares. Poliittikkayksikkö B: Rakenne- ja koheesipolitiikat. Euroopan parlamentin maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta.

jalostettuja kasveja, tai tehtävä oikeasuhteinen ja riskiperusteinen ympäristö- ja turvallisuusarviointi, jotta genomiteknikoilla kehitetyt kasvit ja niistä saadut tuotteet, elintarvikkeet ja rehut mukaan lukien, saadaan nopeasti viljelijöiden ja kuluttajien hyödyksi.

Tekstikehys 2. Uudet genomiteknikat – turvallinen ja kestävä ruoka

Taudeille vastustuskykyinen peruna¹³

Sienille vastustuskykyisiä perunalajikkeita on vaikea jalostaa, koska sienitaudit ovat ärhäköitä ja voivat voittaa resistenssin. Koska vastustuskykyisiä lajikkeita on vähän, peruna kuuluu viljelykasveihin, joiden viljelyssä käytetään eniten kasvinsuojeluaineita. Uudet genomiteknikat voivat tukea ja nopeuttaa jalostusprosessia ja tällä tavoin nopeuttaa sienille vastustuskykyisten lajikkeiden saatavuutta.

Ottamalla käyttöön lajikkeita, joilla on kestävä vastustuskyky näitä tauteja vastaan, voidaan vähentää sienitautien torjuntaan käytettävien kasvinsuojeluaineiden käyttöä vaikuttamatta satoihin. Sienitautien torjuntaan käytettävien kasvinsuojeluaineiden käyttöä voidaan vähentää perunan viljelyssä 50–80 prosenttia, mikä tuo paitsi kustannussäästöjä viljelijöille myös merkittäviä ympäristöhyötyä. Esimerkiksi perunarutolle resistenttien perunalajikkeiden arvioidaan tuovan 4–15 prosentin kustannussäästöt hehtaaria kohti.



On tärkeää, että lainsäädäntökehys on tasapainoinen ja kalibroitu siten, että viljelijät ja jalostajat voivat käyttää patentoituja tekniikoita ja materiaaleja ja jotta voidaan edistää siementen monimuotoisuutta ja varmistaa kohtuulliset hinnat sekä turvata patentoimattomien perinteisten ja luonnonmukaisten viljelykasvien jalostus ja viljely. Samalla sen on tuettava kasvinjalostuksen innovointia voimakkaasti säilyttämällä investointikannustimet, kuten patentit. Komissio arvioi osana laajempaa markkina-analyysyä, miten kasvien patentointi ja

¹³ Schneider, K., Barreiro-Hurle, J., Kessel, G. ja muut, 2023. Economic and environmental impacts of disease resistant crops developed with cisgenesis. EUR 31355, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg. <https://doi.org/10.2760/715646>

siihen liittyvät lupa- ja avoimuuskäytännöt voivat vaikuttaa kasvinjalostusta koskevaan innovointiin, jalostajien mahdollisuuksiin saada käyttöönsä geneettistä materiaalia ja geenitekniikoita ja viljelijöiden mahdollisuuksiin saada käyttöönsä siemeniä sekä EU:n biotekniikkateollisuuden yleiseen kilpailukykyyn. Komissio raportoi havainnoistaan vuoteen 2026 mennessä. Raportissa yksilöidään alan mahdolliset haasteet ja päätetään mahdollisista jatkotoimista.

Muiden tämänhetkiseen pakettiin kuuluvien aloitteiden ohella komissio myös vastaa neuvoston pyyntöön toimittaa tutkimus, jolla täydennetään vaikutustentarviointia ehdotuksesta asetukseksi **kasvinsuojeluaineiden kestävästä käytöstä**. Tämä lisätutkimus osoittaa, että ehdotus auttaa takaamaan EU:n pitkän aikavälin elintarvike- ja rehurvan. Komission vuonna 2022 laatiman epävirallisen asiakirjan perusteella soveltamisalaltaan suppeat rajoitukset haavoittumiselle alttiilla alueilla voivat auttaa suojelemaan ihmisten terveyttä ja ympäristöä ilman merkittäviä vaikutuksia maatalouteen. Tutkimuksessa annetaan myös lainsäätäjille pohdittavaksi ehdotuksia mahdollisista tavoista, joilla hallinnollista taakkaa voitaisiin edelleen vähentää erityisesti hyvin pienten tilojen osalta. Lisäksi korostetaan, että kemiallisille kasvinsuojeluaineille on tarjolla riittävästi vaihtoehtoja. Tämän vuoksi komissio esittää mahdollisia vaihtoehtoja, joita lainsäätäjät voisivat harkita ja jotka koskevat erityisesti jäsenvaltioille asetettavia lyhyempiä määräaikoja uusien biologisen kasvinsuojelun tehoaineita koskevien arviointikertomusluonnosten laatimiseksi, biologisia kasvinsuojelutuotteita koskevien väliaikaisten lupien myöntämisen sallimista jäsenvaltioiden tasolla ja biologisen kasvinsuojelun tehoaineiden hyväksymistä rajoittamattomaksi ajaksi EU:n tasolla. Tämä tarkoittaisi, että nykyistä pitkää hyväksymismenettelyä lyhennettäisiin huomattavasti ja uusia biologisia vaihtoehtoja voitaisiin ottaa käyttöön lähes välittömästi sen jälkeen, kun jäsenvaltiot ovat saattaneet ensimmäisen arvioinnin päätökseen.

Ehdotuksella **kasvinlisäysaineiston tuotantoa ja kaupan pitämistä koskevaksi asetukseksi** yhtenäistetään, päivitetään ja yksinkertaistetaan kaikkia siemenaloja koskevaa nykyistä oikeudellista kehystä korvaamalla kymmenen voimassa olevaa direktiiviä. Sillä annetaan viljelijöille pääsy monipuoliseen ja laadukkaaseen siemenvalikoimaan ja muuhun kasvinlisäysaineistoon, joihin kuuluvien säänneltyjen viljelykasviryhmiä lajiketestauksessa (esim. tautien vastustuskyvyn osalta) on sovellettu tiukennettuja kestävyysvaatimuksia vakaiden satojen, sietokyvyn ja muiden kestävien viljelylajikkeiden ominaisuuksien takaamiseksi. Näiden lajikkeiden siemenistä kasvatetut kasvit mukautuvat paremmin ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja edistävät elintarviketurvaa. Ehdotukseen sisältyvät säännöt on mukautettu luonnonmukaisen maatalouden periaatteisiin siten, että ne helpottavat luonnonmukaisten lajikkeiden rekisteröintiä. Tällä tavoin ehdotus edistää tavoitetta, jonka mukaan 25 prosenttia maatalousmaasta olisi oltava luonnonmukaisesti viljeltyä. Ehdotuksella autetaan säilyttämään ja parantamaan viljelykasvien geneettistä monimuotoisuutta ottamalla käyttöön kevyempiä sääntöjä, jotka koskevat suojeltavia lajikkeita, siementen suojeleverkostoja ja siemeniä koskevaa vaihtoa viljelijöiden välillä. Ehdotuksella myös tuetaan siemenseosten kehittämistä. Se parantaa myös rekisteröinti-/sertifiointijärjestelmien tehokkuutta ja tuloksellisuutta lisäämällä toimijoiden joustavuutta ja tukemalla biomolekyylietekniikoiden käyttöä ja digitalisaatiota.

Ehdotuksella asetukseksi metsänviljelyaineiston tuotannosta ja kaupan pitämisestä autetaan varmistamaan, että oikea puu istutetaan oikeaan paikkaan, jotta metsät menestyvät nykyisissä ja ennustetuissa ilmasto-olosuhteissa. Emopuiden kestävyysominaisuuksien arviointi auttaa nopeuttamaan metsien sopeutumista ilmastonmuutokseen ja siten varmistamaan niiden tuottavuuden jatkumisen tulevaisuudessa. Uhanalaisten metsägenivarojen säilyttämistä helpottavilla säännöillä edistetään puiden geneettistä monimuotoisuutta. Kansallisilla jatkuvuussuunnitelmilla varmistetaan, että metsänviljelyaineistoa on riittävästi, jotta äärimmäisistä sääilmiöistä, tulipaloista, tuhoajien esiintymistä ja muista katastrofeista kärsivät alueet voidaan metsittää uudelleen. Asetuksella annetaan mahdollisuus soveltaa erityisiä lähestymistapoja ja toimia erilaisissa metsissä ja metsäekosysteemeissä ja edistetään kestävien metsien luomista, luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä ja metsäekosysteemien ennallistamista. Sillä tuetaan myös metsägenivarojen säilyttämistä ja kestävää käyttöä.

4. Elintarvike- ja tekstiilijätteen vähentäminen tuotteiden tehokkaan käytön varmistamiseksi

Ruokahävikki on yksi suurimmista tehottomuuden lähteistä ja sen myötä rajallisia luonnonvaroja, kuten maata ja vettä, kuluu tarpeettomasti. EU:ssa tuhlaataan vuosittain lähes 59 miljoonaa tonnia elintarvikkeita (131 kg/asukas), joiden arvioitu markkina-arvo on 132 miljardia euroa¹⁴. Yli puolet elintarvikejätteestä (53 prosenttia) syntyy kotitalouksissa. Seuraavaksi suurin osuus (20 prosenttia) syntyy jalostus- ja valmistusteollisuudessa. On myös yksinkertaisesti väärin tuhlaata elintarvikkeita tässä mittakaavassa samalla, kun nälänhätä lisääntyy maailmanlaajuisesti ja 32,6 miljoonalla EU:n kansalaisella on varaa kunnolliseen ateriaan vain joka toinen päivä.

Ruokahävikin torjuminen auttaa saavuttamaan kolme eri tavoitetta: Se säästää ihmisravinnoksi tarkoitettua ruokaa ja edistää siten elintarviketurvaa. Se auttaa yrityksiä ja kuluttajia säästämään rahaa, ja se vähentää elintarvikkeiden tuotannon ja kulutuksen ympäristövaikutuksia.

Vaikka tietoisuus ruokahävikin kielteisistä seurauksista on kasvanut, ruokahävikkiä syntyy edelleen liikaa. EU:n jäsenvaltioille ehdotetut elintarvikejätteen vähentämistavoitteet tukevat niiden sitoutumista YK:n maailmanlaajuisiin kestäväen kehityksen tavoitteisiin, jotta vähittäiskaupan ja kuluttajien tasoilla syntyvän elintarvikejätteen määrä saadaan puolitettua vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteet kannustavat toimiin entistä kestävämmän ruokajärjestelmän kehittämiseksi. Jotta yhteinen ja jaettu vastuu voidaan varmistaa kaikkialla EU:ssa, **elintarvikejätteen vähentämistä koskevassa ehdotuksessa** kullekin jäsenvaltiolle asetetaan sama tavoite. Samalla jäsenvaltioille jätetään mahdollisuus räätälöidä toimenpiteet niiden erityisiin kansallisiin tilanteisiin, jotta toimenpiteet olisivat mahdollisimman tehokkaita. Toimenpiteitä tuetaan parhaiden käytäntöjen ja saavutettujen tulosten jakamista helpottavilla aloitteilla, joihin kuuluu esimerkiksi EU:n ruokahävikki- ja ruokajätefoorumi. Lainsäädäntöehdotuksen lisäksi komissio julkaisee tänään yhteenvedon ratkaisuksista, joilla

¹⁴ [Food waste and food waste prevention - estimates - Statistics Explained \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&plugin=1).

autetaan kaikkia toimijoita ehkäisemään elintarvikehävikkiä kuluttajatasolla¹⁵. Yhteenvedolla vastataan äskettäin kokoontuneen, kuluttajien käyttäytymisen muutoksen tukemiseksi järjestetyn kansalaispaneelin suosituksiin¹⁶. Elintarvikejätteen vähentämistavoitteiden odotetaan tuottavan merkittäviä ympäristöhyötyjä ja taloudellisia säästöjä kuluttajille (n. 400 €/kotitalous/vuosi).

Jotta elintarvikejätteen syntymisen hotspots-alueisiin voidaan puuttua EU:ssa ja jotta jäsenvaltiot voivat edistää maailmanlaajuisia tavoitteita tehokkaammin, elintarvikeketjun eri vaiheille on määritetty elintarvikejätteen vähentämistä koskevat erityistavoitteet uusimman tieteellisen näytön perusteella. Jatkuvan tiedonkeruun avulla voidaan seurata ja tarkastella edistymistä ja tehdä tarvittavia mukautuksia jäsenvaltioiden pitkän aikavälin edistymisen mukaan. Tämä tukee EU:n vahvaa panosta kestäväen kehityksen tavoitteen 12.3 saavuttamiseen vuoteen 2030 mennessä. Saatuja tietoja voidaan hyödyntää myös vuoden 2030 jälkeisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Myös tekstiilijäte kuormittaa tarpeettomasti rajallisia luonnonvaroja. Noin 78 prosenttia tekstiilijätteestä jää kuluttajilta kierrättämättä ja päättyy erilliskeräyksen sijaan sekatalousjätteeseen, joka toimitetaan poltettavaksi tai kaatopaikalle. Resurssitehoton jätehuolto ei ole kiertotalouden tavoitteiden mukaista ja aiheuttaa ympäristöhaittoja EU:ssa ja kolmansissa maissa, myös kehitysmaissa ja haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien alueilla, kasvihuonekaasupäästöjen, vedenkulutuksen, pilaantumisen ja maankäytön liiallisen lisääntymisen kautta. Ehdotetut säännöt koskevat laajennetun tuottajan vastuun käyttöönottoa tekstiilien osalta ja asianmukaisen tekstiilijätehuollon varmistamista, ja niiden tavoitteena on edistää saastuttaja maksaa -periaatteen täytäntöönpanoa, vahvistaa tekstiilien kiertotaloutta ja vauhdittaa lisäarvoa luovaa toimintaa, jossa on merkittävää potentiaalia synnyttää paikallisia työpaikkoja. Säännöillä vahvistetaan käytettyjen tekstiilien markkinoita, tuetaan näillä markkinoilla toimivia lukuisia yhteisötalouden yrityksiä ja edistetään tekstiilien kierrätystä koskevaa innovointia. Käytettyjen vaatteiden saatavuuden parantaminen paitsi tuo kansalaisille mahdollisuuksia kustannussäästöihin EU:ssa ja sen ulkopuolella myös säästää luonnonvaroja. Lisäksi laajennettua tuottajan vastuuta koskevat yhdenmukaistetut säännöt edistävät sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja tukevat jäsenvaltioita vuodelle 2025 asetetun tekstiilien erilliskeräysvelvoitteen johdonmukaisessa täytäntöönpanossa, jotta varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset talouden toimijoille.

5. Päätelmät

Ilmasto- ja biodiversiteettikriisien seuraukset näkyvät yhä vahvemmin myös Euroopan unionissa ja vaikuttavat jo lähes kaikkiin kansalaisiin ja talouden aloihin. Koska ne liittyvät läheisesti toisiinsa, toimia tarvitaan molemmissa – ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen ovat saman kolikon kaksi puolta. Vaikka

¹⁵ [European Consumer Food Waste Forum | Knowledge for policy \(europa.eu\)](#).

¹⁶ [COMM-2023-00179-00-00-FI-TRA-00.pdf \(europa.eu\)](#).

ilmastolainsäädännössä on edistytty merkittävästi, samaa edistystä tarvitaan myös EU:n luonnonvarojen kestäväää käyttöä koskevissa komission lainsäädäntöehdotuksissa, jotka edistävät samanaikaisesti ilmastonmuutoksen hillitsemistä, siihen sopeutumista ja luonnon monimuotoisuutta.

Esitetyt lainsäädäntöehdotukset ovat välttämättömiä, jotta EU:n voi noudattaa sitoutumistaan ilmastoneutraaliuteen, sillä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ilmasto- ja luonnonvarapilarit täydentävät toisiaan. Ehdotukset ovat tärkeä osa toimia, joiden avulla varmistetaan pitkän aikavälin elintarviketurva Euroopan kansalaisille. Esimerkiksi nyt käsillä oleva maaperää koskeva ehdotus auttaa saavuttamaan LULUCF-asetuksen mukaisen tavoitteen lisätä luonnollisten hiilinielujen kapasiteettia. Sillä myös edistetään tavoitteita, jotka on asetettu luonnon ennallistamista koskevassa laissa ja eurooppalaisessa ilmastolaissa, jotka molemmat ovat vihreän kehityksen ohjelman ilmasto- ja luonnonvarapilareiden lippulaivaehdotuksia. Vain terve maaperä voi varastoida hiiltä ja tarjota kukoistavia maaekosysteemejä, jotka kestävät paremmin kuivuutta, tulvia, helleaaltoja ja muita ilmastoon liittyviä äärimmäisiä sääolosuhteita, ja tällä tavoin edistää EU:n yleistä selviytymiskykyä. Edistymisen kohti ilmastoneutraaliutta on mahdollista vain, jos luonnonvarat ovat terveitä. Ehdotettu seurantakehys ja aiheeseen liittyvät tiedot ovat olennaisen tärkeitä, jotta niiden pohjalta laaditut ennallistamistoimenpiteet voidaan räätälöidä paikallisten tarpeiden mukaan. Samalla ehdotus auttaa helpottamaan LULUCF:n ja YMP:n mukaisten seurantavaatimusten täytäntöönpanoa. Se myös täydentää hiilenpoistotodistusta koskevaa ehdotusta. Terve maaperä pystyy varastoimaan enemmän hiiltä, mikä lisää hiilihyvitysten arvoa ja tätä kautta viljelijöiden tuloja.

Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan kuuluvan luonnonvaroja koskevan pilarin puitteissa tehdyt ehdotukset ja tällä paketilla niihin tehdyt täydennykset ovat välttämättömiä, jotta EU voi täyttää jo hyväksytyt ilmastolainsäädännön mukaiset oikeudelliset velvoitteensa sekä vuoden 2020 jälkeisen maailmanlaajuisen biodiversiteettikehyksen mukaiset monenväliset sitoumuksensa ja tällä tavoin jatkaa yhteistyötä kumppanimaidensa kanssa kestäväen tulevaisuuden saavuttamiseksi. Siksi komissio kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa hyväksymään nopeasti aloitteet, jotka kuuluvat tähän vihreän kehityksen ohjelman pilariin.